

ABONAMENTUL:

Anul 70 Lei = 140 Cez.

Anul 86 Lei = 72 Cez.

Anul 102 Lei = 36 Cez.

Pentru un număr de 10

5 bani sau 30 EL.

Adresa p. oraș și în-

terurban Nr. 756.

ROMÂNUL

REDACȚIA
ȘI ADMINISTRATIILE
Strada Zrinyi numărul 1 a
INSERTIUNILE
se primesc la administrație
și se taxează după tarife
MANUSCRIPTELE NU SE
ÎNAPOLIAZĂ.

Efectele acțiunii României.

Telegramele sosite din București, anunță că *Cambon*, însărcinatul de afaceri al Franței, a remis guvernului român, răspunsul Conferinței de pace la nota adresată acesteia de către România.

Din ceea ce a putut transpira până acum, în privirea acestui răspuns, reiese că importanța acțiunii române în contra bolșevismului este recunoscută de către Conferința de pace, care înțelege necesitatea ca România să ia parte la discuțiile și tratativele ce vor avea loc cu privire la situațiunea din Ungaria.

Deși Conferința păstrează unele rezerve în privirea punctului de vedere al României, cum el a fost expus în nota trimisă la Paris, totuși sunt indicii, după cât a putut transpira din cercurile oficiale, că printre acțiunile diriguitorii ai lumii, s'ar fi produs un rezultat favorabil în ceea ce privește revendicările formulate de români.

În special Anglia și Franța, se arată dispuse să acorde tot sprijinul lor României, ale căror sacrificii au fost apreciate în ultimul moment, în legătură cu importante servicii prestate cauzei Aliatilor, în tot cursul războiului, cum și cu prilejul recentei ofensive din Ungaria.

Până astăzi am avut în numeroase rânduri dreptul să ne plângem de modul cum interesele României au fost privite de marii săi aliați, cari s'au arătat în schimb de o rășteptată și neexplicabilă blândețe, față de interesele cari au fost cauza directă a deslănțuirii războiului mondial.

Așa fiind, schimbarea în sens favorabil a atitudinii adoptată până acum față de România, de către Anglia și Franța, nu este decât să ne bucure, deoarece ea pune în evidență faptul că sacrificiile făcute de noi în tot cursul anilor acestora de sbucium și de înfrângere, au fost înțelese așa după cum s'ar convenit.

Nu trebuie să ne ascundem însă că această schimbare de atitudine, favorabilă intereselor române, a Angliei și Franței, și care rezultă din informațiile culese din cercurile oficiale, se datorește în primul rând profundei impresii pe care strălucita victorie a armatei noastre în contra maghiarilor și ocuparea Budapestei, au făcut-o asupra opiniei publice din Occident.

Întreaga presă franceză și o bună parte din cea engleză, au pus într-o strălucită evidență însemnătatea victoriei române și urmările ce vor decurge din înfrângerea anarhiei din Ungaria, cu privire la restabilirea păcii mondiale.

Presă și opinia publică din toate țările civilizate, nu au găsit decât cuvinte de elogi și de laudă pentru o atitudine ce apare astăzi în lumina evenimentelor, nu ca un act dictat de interese personale, ci ca o necesitate reeșită din dreapta interpretare a gravității situațiunii generale.

Convingerile entusiaste și solide ale presei și opiniei publice din Anglia și Franța, care ele constituiesc de multă vreme două coloane intelectuale și morale de care trebuie să ținem seamă, nu se putea să nu influențeze și cele din urmă cu putere asupra părților conducătoare oficiale ai acelor două glorioase țări.

O dreaptă reflexiune și un examen atent al situației, nu ne poate duce decât la

încheierea, că această nouă stare de lucruri, nu se poate produce fără a influența în mod favorabil și deciziile conferinței de pace cu privire la interesele române, în legătură cu tratatul cu Austria.

Chiar dacă pentru un moment, nu au putut fi încă aplanate toate dificultățile, ne păstrăm convingerea că acțiunea României, dictată de un admirabil spirit de dreptate și conformă intereselor superioare generale, va fi înțeleasă în cele din urmă la adevărata ei valoare, și va sfârși prin a da toate roadele ce sunt de așteptat.

Concertul baritonului Teodorescu.

Astăseară iubitorii de muzică din Arad vor avea prilejul să audă pe unul din cei mai iubiți și mai populari cântăreți ai operii din București: pe baritonul Grigore Teodorescu.

Cântărețul acesta cu figura senină, cu vocea amplă și robustă, deși tânăr, a cunoscut încă de mult satisfacția primelor succese și farmecul celor dintâi emoții ale rampei.

După terminarea Conservatorului de canto din București, vlăstarul acesta al fermecătoarelor plaiuri ale Olteniei, împins de dragostea sa nețărmurită pentru artă, a plecat la Milano, pentru a-și desăvârși studiile în această patrie a muzicii, sub conducerea celor mai străluciți maeștri ai bel-cantului.

Amorezat de arta sa, ca un poet de frumusețele misterioase ale simbolului și rimei, Grigore Teodorescu, a muncit cu inteligență și cu râvnă pentru a înlătura toate asperitățile vocale, a înlesni jocul liber al mecanismului emisivului și frazării și a prinde secretul interpretărilor superioare.

Câți-va ani după aceea, vocea cântărețului român, timbrată și răsunătoare flexibilă, în omogenitatea diferitelor registre ca o perfectă lamă de metal, cunoștea satisfacția primelor debuturi și a primului triumf.

Ziarele italiene, cum și cele grecești au fost de acord în a recunoaște distincțiunea stilului și clasicismul interpretării cântărețului român, cu prilejul stagiunilor făcute de acesta în câteva localități ale Italiei, și la opera regală din Atena.

De atunci și până astăzi, grație unei munci neobosite, vocea lui Grigore Teodorescu, nu a făcut decât să câștige în experiență și din punctul de vedere al intensității și bogăției de mijloace necesare unui cântăreț de strălucită carieră.

Aceia cari au avut prilejul să-l audă astăzi iarnă, în sala Teatrului modern, în *Faust* și în *Rigoletto* au rămas surprinși de întinderea vocii sale generoasă și puternică și de vibranta strălucire a notelor acute, ce păreau emise de un laringe de oțel.

Alături de acest bariton dramatic absolut, vom avea ocazia să auzim pe d-na Nina Botez, o primadonă, care după cât ni se spune, sub înfățișarea modestă a diletanței, ascunde mijloace vocale remarcabile formate la o școală sigură și distinsă și o manieră de a cânta caracterisată printr'un stil sobru și ales. A.

Impotriva colportorilor de știri. Extras din Ordonanța Nr. 21 și 25.

1. Vor fi considerați ca infractori:

a) acei cari, fără rea credință, prin localuri publice, gări, trenuri, pe străzi etc. vor comunica, colporta, comenta în orice chip știri, fie adevărate, fie imaginare, sau păreri relative la operațiunile de războiu, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scopul de a spiona, sau trada, să aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare în timp de război.

Psalm.

Lăudați pe Domnul lăudați!

Templu de mărire-l ridicați!

Tineri și fecioare și bătrâni

Inchinați-Vă cu flori în mâni

Lăudați puterile cerești

Pentru gloria dela Mărășești.

Lăudați pe Domnul, că ne-a dat

Un viteaz Părinte de 'mpărat;

Falnică oștire de eroi

Care luptă vesel pentru noi;

Și pe 'mpărăteasă din povești

Maica dulce dela Mărășești.

Lăudați pe Domnul lăudați!

Tindeți-vă mâna frați cu frați

Și veniți cu toți să zidim

Un al doilea Ierusalim

O cetate mândră ca 'n povești

Casa sfântă dela Mărășești.

Arad, 18 Aug. 1919.

Maria Cioban.

Remanierea guvernului maghiar.

După știrile publicate de ziarele unguerești, guvernul maghiar rămas tot sub președinția lui Friedrich, a fost remaniat în modul următor: Ministru președinte și comerț: Stefan Friedrich, externe: Martin Lovász, la conferința de pace: contele Paul Teleky, interne: baronul Sigismund Perényi, finanțe: dr. Ion Grün, război: generalul Francis Schnetzer, justiție: dr. Georg Balogh, agricultură: Stefan Szabo de Nagyatad, culte și instrucție publică: Carol Huszár, salubrietatea publică: dr. Andreiu Csillery, fost medic colonel, ministru de propagandă: Stefan Haller, ministru afacerilor micilor proprietari: Ioan Mayer, al naționalităților: dr. Iacob Bleyer, ministru al alimentației publice provizorie: Bela Terfy, secretar de stat. Ministerul de industrie este vacant.

O scrisoare a primarului Aradului.

În articolele „Prietenii bolșevicilor“ și „O plângere a invalizilor maghiari“ apărute în Nr. 88 al prețuitului Dvoastră ziar, — de altfel bine informat — sunt atacați și insultați pe nedrept doi oficanți ai orașului Arad.

Cauza eșirilor nedrepte este lipsa de orientare a autorului, în afacerile orașului, după cum se poate vede din cele ce urmează:

I. Șeful de stat major al div. XXI prin adresă sa No. 2215 din 12 August c. pune în vedere primăriei între altele, că alimentarea și provederea oticerilor prizonieri cu saltele și cele necesare pentru așternut, are să se facă din partea populației maghiare a orașului. Deci invită primăria a lua măsurile, să se adune articlii necesari din daruri benevole, căci în cazul contrar cele trebuincioase se vor rechiziționa de Comandament direct dela amintitele familii.

În urma acestora pentru executarea dispozițiilor luate în aceasta materie, primăria a delegat prin ordinul său, No. 11058, pe șeful de poliție învinuit, care deci nici decum nu din proprie inițiativă, a procedat la adunarea alimentelor. În consecință epitetul injurioasă nu sunt bine plasate.

II. Sub regimul vechiu aproape 4000 persoane s'au împărțit de ajutoare de ocrotire. Între aceștia erau și invalizii, cari de altfel primeau aceste ajutoare, peste ajutoarele regulate de stat. Având în vedere, că cea mai mare parte a ajutoratilor erau așa numiții „lipsiți de muncă“, deci oameni sănătoși și apti la muncă, s'a aflat de cuviință a supra-vizita pe toți cei ce aspirau la aceste ajutoare.

În consecință primăria a înființat prin ordinul său No. 10599-1919 o comisie de 6 membrii, dintre cari doi medici. Între membrii se află și președintele cooperativei invalizilor. Această comisiune, a cărei președinte este d. Vincențiu Kovács, a vizitat imparțial pe fiecare aspirant în parte.

Se poate, că ajutorul invalizilor să se fi redus, dar aceasta s'a întâmplat pe baza conțatărilor medicilor și prin comisiune. Deci numitul d. consilier n'a procedat cu dela sine putere.

Nu corespunde nici aceia adevărului, că ar fi dat afară pe un orb fără să-i fi ascultat plângerea.

Ca șeful oficanților învinuți îmi țin de datorie a-i apăra, deci Vă rog, binevoitori a da loc în interesul adevărului, șirurilor de mai sus în prețuitul Dvoastre ziar. Arad, în 17 August 1919. Cu deosebită stimă Dr. Robu, primar.

Nota Redacției. Publicăm articolul dlui Robu, primarul orașului, din spirit de imparțialitate și nu vrem să ne arătăm egoiști, nedând publicității o scrisoare-apărare, care pentru noi și pentru public formează un document, oricum, important.

Constatăm deci că sensul articolului nostru „Prietenii bolșevicilor“ nu a fost înțeles și aceasta e dureros pentru acei care nu au putut sau nu au voit să-l înțeleagă. Noi nu vorbim în articolul nostru despre ordinele ce s'au dat pentru a se asigura ravitalierea prizonierilor bolșevici; noi am constatat graba și prietenia ce au arătat o parte din populație, împreună cu funcționarul cu sentimente ungurești pentru a le face o viață frumoasă pe malul Murașului și a le arăta o simpatie rău plasată, prizonierilor bolșevici.

Noi ne-am ridicat împotriva sistemului, pe care ca români îl condamnăm hotărât, căci noi nu putem concepe administrație, cu unii funcționari care au mentalitatea trecutului și pe care nu-i va putea spăla apele Mureșului, ori cât de mari ar fi ele. Suntem sătui de lupi îmbrăcați în piele de oae. Și-apoi ce încerdere poate avea cineva în funcționarul numit, când cumnatul său e printre prizonierii roșii, pe care noi îi numim asasinii părinților, fraților și copiilor noștri?

Cât privește pe domnul V. Covaci, chestiunea e simplă. Dsa a dat afară niște nenorociți invalizi dintre care unul era orb. Nenorocii auzind că noi susținem numai cauzele drepte au venit la „Românul“ cu o cerere, pe care noi am publicat-o. Atât.

INFORMAȚII.

— Astăzi întreaga țară sărbătorește împlinirea a doi ani dela marile lupte date la Mărășești, și care s'au terminat prin înfrângerea trupelor puterilor centrale de sub comanda generalului Mackensen.

Serbarea va avea loc, în Arad, după programul pe care l-am publicat ieri.

Este o înaltă datorie patriotică pentru toți aceia cari simt românește, să participe cu tot sufletul la sărbătorirea victoriei dela Mărășești, care a înscris în cartea istoriei naționale una din paginile cele mai glorioase.

Să nu uităm o clipă că victoria dela Mărășești, care a însemnat începutul dezastrelor german, simbolizează cu o strălucire admirabilă, cinstea și vitejia fără de prihană a sufletului românesc.

— Familia regală, se află de Sâmbătă la Sinaia, unde va petrece restul verii.

— Atragem atenția cetitorilor asupra ordonanței pe care o vom publica în fiecare număr „Impotriva colportorilor de stiri“.

Ziarele ungurești sunt rugate să publice această informație.

— Evreii din Budapesta, au telegrafiat conaționalilor lor din Anglia, Franța și Italia, că autoritățile române, au luat severe măsuri în contra maghiarilor cari au organizat progromuri în contra populației izraelite din capitala Ungariei.

În telegramele expediate, evreii din Budapesta, exprimă mulțumiri autorităților și armatei române, pentru modul cum au înțeles să potolească desordinile.

— Din cauza sărbătoarei de astăzi, ziarul nostru va apare Joi, la orele obișnuite.

— În ultimul consiliu de miniștri s'a hotărât amânarea alegerilor cu 15-20 de zile, peste termenul fixat.

— D. Iuliu Maniu, a fost primit alaltăieri, într-o lungă audiență la palat.

— Stiri sosite pe cale particulară, anunță că guvernul maghiar, ar fi primit toate condițiile puse de România, cu privire la armistițiu.

— Primăria pune în vedere proprietarilor de case din localitate să pavoazeze edificiile cu steaguri tricolore, în vederea comemorării victoriei dela Mărășești, care are loc azi.

— D. Babescu, însărcinat cu statificarea poliției orașului, a plecat alaltăieri la Sibiu pentru a raporta și a lua dispozițiile definitive pentru introducerea poliției de stat în Arad.

— Eri după amiază d. primar a continuat a lua jurământul membrilor senatului orașenesc și funcționarilor cari nu îndeplinseseră această formalitate.

Au fost chemați să depue jurământul afară de funcționari, și profesorii dela școlile comerciale, de fete și băieți.

— Ministerul de război a dat o nouă circulară comandantilor de piețe relativ la reactivarea ofițerilor de rezervă.

Se cere solicitatorilor să indice: 1) numele și pronumele cât se poate de complet; 2) gradul ce are; 3) corpul unde servesc actualmente; 4) corpul unde au făcut campania cu mutațiile; 5) cu ce grad au făcut campania și ce funcție au îndeplinit; 6) luptele la care au luat parte și serviciile ce au adus; 7) distincțiunile căpătate; 8) etatea și profesia ce aveau înainte de campanie și cea de acuma.

— Direcțiunea uzinelor de gaz, aduce la cunoștință locuitorilor, că, în cazul când nu se vor ivi pedeci neprevăzute, uzinele vor începe lucrul la sfârșitul lunei. Direcțiunea atrage atenția asupra nevoei de a controla dacă țevile ce duc la gazometru sunt de fapt închise, pentru ca la curgerea gazului în țevi să se înlăture eventuale nenorociri.

Persoanele cari vor găsi țevi deschise sunt ținute să aducă aceasta la cunoștința direcțiunei.

— Doamna Adriana dr. Ispravnic, vice-președinta Reuniunii femeilor române din Arad, convoacă pentru Joi 21 la orele 5 d. a. pe toate doamnele și dsoarele să ia parte la o nouă consfătuire, care va avea loc în sala cea mare a școlii de fete, str. Teleky 27.

— Ziua Sftului Ștefan care înainte era o serbătoare a statului, nu se va mai serba. Birourile vor lucra.

— Funcționarii, cari au refuzat să depună jurământul au fost somați ieri de către primar ca în termenul cel mai scurt să achite la casieria orașului sumele ce au ridicat anticipat în contul salariului lor.

— Trei trenuri cu repatriați vor pleca de la Sibiu spre Budapesta și Viena în 21 August având itinerarele Sibiu—Copsa—Teiuș—Arad—Budapesta—Viena; Sibiu—Copsa—Teiuș—Cluj—Oradea—Budapesta—Viena. În 25 August va pleca alt tren în Cehoslovacia.

— Devenind vacant, postul de Direcțtoară a internatului împreună cu școala „Asociațiunii“, se publică concurs pentru acest post, cu următoarele condiții:

1. Concurențele să fie bune gospodine și cu îndemânare în menajul practic;

2. Să aibă, ca pregătire școlară, cel puțin școala civilă sau echivalentul acesteia;

3. Să fie trecută de 24 de ani;

4. Să aibă purtare morală ireproșabilă. Angajarea se face deocamdată pe un termen de zile, cu o retribuție anuală de K. 2400. — și un adaus de scumpete de 50%, împreună cu întreaga întreținere în internat.

Doritoarele își vor înainta petițiile adăugate cu documentele necesare, Comitetului central al „Asociațiunii“. (Sibiu, Nagyszombat str. Șaguna, Nr. 6), până la 25 August n.a.

— Conteles Andrassy, este așteptat să sosească la Budapesta, venind din Elveția.

— Recordul proviziei de rادیu este aparținut de Anglia, care posedă trei grame de rادیu, în valoare de 100,000 lire sterline.

Această provizie a fost pusă întregă la dispoziția medicinei engleze.

— Recursul lui Apáthy, va fi judecat la București, în Septembrie.

— D. general de brigadă Domășneanu a sosit în Arad ieri dimineață, venind din mișoara.

— Recursul ziaristilor condamnați pe truca au stat în solda inamicului, în timpul ocupației, va fi judecat la 19 Septembrie, la Casație.

— Lista alegătorilor din Arad, pentru camera și senat se poate controla zilnic, până la 25 August, în sala de ședință a senatului orașenesc. Fiecare cetățean are dreptul să facă reclamații îndreptățite cu privire la compunerea listei.

— Prefectura ne roagă să aducem la cunoștință publicului interesat, că biroul prefecturii e deschis pentru particulari numai în zilele de amiază între orele 11 și 12.

Numirile făcute de C. D. R. în învățământul secundar de stat.

Consiliul Dirigent a numit pentru trebuințele învățământului secundar de stat următorii patru directori regionali (profesori, directori supremi).

1. În circumscripția Sibiului: dl. Andreiu Bârseanu, fost profesor la școlile centrale din Brașov, președinte al Asociațiunii pentru cultura poporului român.
2. În circumscripția Clujului: dr. Valeriu Alexandru Sen, fost profesor la liceul din Năsăud.
3. În circumscripția Oradea-Mare: dr. Alexandru Pteancu, fost profesor la liceul din Beiuș.
4. În circumscripția Timișoara: Ioan Petrovici, fost profesor la liceul din Brașov.

Directori la licee au fost numiți următorii:

1. Liceul „George Sincal” Baia-Mare: Dr. Gheorghe Hetcou, fost profesor la liceul din Beiuș.
2. Liceul „Traian Doda” Caransebes: Sabin Evuțian, fost profesor la școala normală din Arad.
3. Liceul „Andreiu Murășanu” Dej: Victor Motogna, fost profesor la liceul din Năsăud.
4. Liceul „Radu Negru” Făgăraș: Dr. Traian Suciu, fost profesor la gimnazul din Brad.
5. Liceul „Timotei Cipariu” Ibasfalău: Nicolae Negruț, fost profesor la liceul din Blaj.
6. Liceul „Coriolan Brediceanu” Lugoj: Dr. Victor Bârlea, fost profesor la școala normală de fete din Lugoj.
7. Liceul „Gheorghe Lazar” Sibiu: Dr. Ioan Buna, fost profesor la liceul din Brașov.
8. Liceul „Regele Ferdinand” Turda: Petru Suciu, fost profesor la liceul din Blaj.
9. Liceul „Mihailu Viteazul” Alba-Iulia: Enea Zeflean, fost director la școala civilă din Abrud.
10. Liceul „Gheorghe Barițiu” Cluj:
11. Liceul „Aurel Vlaicu” Oaștie: Ioan Cheri, fost profesor la gimnazul din Brad.
12. Liceul „Emanuil Gojdu” Oradea-Mare: Ioan Pap, fost profesor la liceul din Sibiu.
13. Liceul „Dragoș” Sighet: Dr. Eugen Szeles.
14. Liceul „Alexandru Papiu-Ilarion” Târgul-Murășului: Dr. Petru Hetcou, fost profesor la liceul din Beiuș.
15. Liceul „Moise Nicoară” Arad: Nicolae Mihulin, fost profesor la școala normală din Arad.
16. Liceul „Simion Barnuțiu” Simleul Silvaniei: Dr. Ioan Osian, fost profesor la liceul din Beiuș.
17. Liceul „Mihail Eminescu” Sătmăr: Dr. Vasile Lohan, fost profesor la liceul din Seghedin.
18. Școala reală superioară Brașov: Gheorghe Chelariu, fost director la liceul din Brașov.
19. Școala reală superioară Deva: Iosif Botean, fost profesor la aceeași școală.
20. Școala reală superioară Timișoara: Ascaniu Crișan, fost profesor la școala normală din Sibiu.
21. Școala reală superioară Oradea-Mare: Dr. Vasile Kirvai, fost profesor la școala normală de acolo.
22. Școala reală superioară Arad:
23. Liceul de fete Arad: Dr. Lazar Nichi, fost profesor la liceul din Arad.
24. Liceul de fete Giuț: Nicolae Bogdan, fost profesor la liceul din Brașov.
25. Liceul de fete Sibiu: Dr. Vasile Bologa, fost director la școala civilă a Asociațiunii.
26. Liceul de fete Sighet: Cornel Samoianu.
27. Liceul de fete Oradea-Mare: Stefan Scridon.

x Vin nou și vechiu, calitatea primă de „Măderat”, se capătă la proprietarul de vii și vinuri Alexandru Popescu în Măderat.

Po. 264-10.

*

x Astăzi Marți 19 c. ora 8-30 va urma grandiosul concert dat de baritonul internațional Grigore Teodorescu cu grațiosul concurs al doamnei Maior Nina Botez absolventa Conservatorului din Milano în Palatul Culturii. No. Bo 330.

*

x Cu ocaziunea adunării „Astra” la Ineu (Boroșineu) la 15/28 August ziua de Sărbătoare se va aranja cu concursul inteligenței din loc și jur concert cu reprezentare teatrală urmat de dans. No. Fe. 327-3.

Bibliografie. Au apărut numerile pe Martie, Aprilie și Mai, din Revista de drept, de sub conducerea dlui Emil Hațieganu și Aurel Lazăr, cu colaborarea permanentă a dlilor L. Borcia, C. Crăciunescu, Cassiu Maniu, A. Marta, V. Omșu, S. Plopu și P. Poruțiu. Costul unui exemplar 5 cor.

Intre Rețele, partea I Pe câmpul de luptă; partea II-a Clupe de durere de Vasile Savel, editura Minerva București. Prețul 4 lei.

TELEGRAME.

Decizia consiliului de cinci cu privire la Bănat.

Lyon 17. Consiliul de cinci a făcut cunoscut hotărârile sale definitive în chestiunea granițelor Bănătului, comisiunii pentru pace a României și a Sârbiei. Aceste hotărâri au fost formulate în scris și înmanate comisiunilor celor două țări, de-odată.

Desființarea censurei în Franța.

Lyon 17. Agenția „Havas” anunță, că cenzura a fost desființată în Franța.

Franța și Anglia favorabile României.

București 17. Persoane diplomatice bine informate spun, că Franța și Anglia recunosc României dreptul la toate recompensiunile reclamate față de Ungaria, în numele sacrificiilor făcute acum și a pagubelor avute în primul războiu.

Demisia delegaților francezi din comisia de ratificare.

Zürich 17. Cei 11 delegați ai Franței în comisiunea pentru ratificarea tratatelor de pace și-au dat demisia în mod ostentativ, accentuând în actul de demisionare, că nu pot fi părtași la opera unui contract de pace nedrept.

Camera belgiană a satisfăcut tratatul de pace.

Bruxella 17. Camera belgiană a votat cu unanimitate proiectul de lege pentru ratificarea contractului de pace încheiat cu Germania.

Extradarea lui Bela Kun.

Budapesta 17. Guvernul maghiar a cerut guvernului austro-german extradarea imediată a lui Bela Kun și a tovarășilor lui internați în Austria și a lansat mandat de arestare contra tuturor complicilor lui Bela Kun, cari se află în Ungaria.

Intinderea grevelor în America.

Paris 17. Radiograme sosite din America nordică, anunță că grevele din marile orașe ale Americii, în loc să se potolească, se întind. La Brooklyn, greva generală a izbucnit ieri. Guvernul și congresul Statelor-Unite, și-au suspendat lucrările și se ocupă acum exclusiv, cu chestia muncitorilor.

Cauza nemulțumirilor ar fi numai scumpirea continuă a alimentelor.

Alianța ruso-polonă.

Varșovia 17. Eri a sosit în capitala Poloniei o misiune specială trimisă de generalul Colceag, pentru a negocia o alianță ruso-polonă, contra bolșevicilor.

În cercurile oficiale se afirmă că baza acestor negocieri este recunoașterea oficială a independenței polone și recunoașterea dreptului Poloniei asupra Galiției orientale, de către marile puteri și guvernul Colceag.

Bursa pentru cereale și mărfuri la Chișinău.

Chișinău 17. Printr'un decret de lege s'a înființat la Chișinău bursa pentru cereale și mărfuri.

Lipsa de cărbuni din Germania.

München 17. Din cauza lipsei de cărbuni vor fi închise mai multe școli din München. Instalațiunile cele industriale din acea oraș vor înceta de-a funcționa, și criza de cărbuni este generală în Franța, Anglia și Italia, așa că aprovizionarea Germaniei cu cărbuni este imposibilă.

Apel către funcționarii germani.

Paris 17. Președintele republicii germane, a lansat un apel, către toți funcționarii statului îndemnându-i să depună jurământul pe constituția republicii germane.

Socialiști aleși primari.

Praga 17. — Orașul Pilsen a ales de primar pe fostul deputat socialist, Pick. În toate posturile de primari orașenești au fost instituiți numai socialiști.

Manifestații antisemite la Budapesta.

Budapesta 17. Manifestațiunile antisemite continuă la Budapesta. O deputațiune a studenților dela politehnică, a somat pe rectorul facultății, să excludă din sânul acelei instituții toți studenții de religia semită.

Rectorul a aprobat această dorință a studențimii și a dispus expulsarea studenților tehnici, evrei.

Profesorii evrei ai facultății în semn de protestare, și-au suspendat prelegerile.

Grevele muncitorești din Anglia.

Londra 17. Lumea politică engleză este acum convinsă, că grevele parțiale și generale ale muncitorimii engleze, sunt puse la cale de o putere străină și că muncitorii sunt subvenționați cu mari sume.

Scopul unic al acestei propagande din afară este răsturnarea actualului regim social.

Guvernul se va amesteca cu întreaga putere de care dispune în conflictele dintre muncitori și proprietari.

Guvernul și proprietarii fabricelor sunt convinși, că grevele vor înceta cu desăvârșire în timp de două săptămâni, prin faptul că până la acea dată vor fi epuizate toate fondurile din cari se susțin greviștii.

Litigiul greco-bulgar.

Paris 17. Consiliul suprem în ultima sa ședință s'a ocupat cu delimitarea localităților dela granițele Bulgariei.

Ziarul „Matin” cere alipirea Traciei la Grecia. D. Tardieu, este de asemenea de părere, că Grecia trebuie să primească Tracia întreagă. Delegații americani, vor să asigure însă Bulgariei un deșeu economic în marea Egee.

În ședința de ieri, au fost propuse mai multe soluțiuni intermediare, printre cari: internaționalizarea unui port al Traciei, care ar sta sub protectoratul și controlul alianței popoarelor, sau asigurarea unui port Bulgariei, printr'un tratat special între Grecia și Bulgaria. A fost ales portul Dedeagaci. În această chestiune, părerile fiind împărțite, nu s'au luat încă nici o hotărâre.

Eschiderea lui Falkenhein din armată.

Berlin 17. Ministrul președinte Bauer, a eschis din corpul ofițeresc al armatei germane, pe generalul Falkenhein.

Comemorarea lui Ion Huss.

Praga 17. Alaltăeri s'a serbat în întreaga Cehoslovacia, pentru întâia oară, aniversarea morții lui Ion Huss, cel mai mare martir al poporului cehoslovac.

La serbarea din Praga au fost aprinse 50 de ruguri simbolice. La toate bisericile din țară s'au oferit slujbe, după cari au urmat prelegeri despre martiriul lui Ion Huss.

Accident de aviație la Praga.

Praga 17. James cunoscutul fabricant american de filmuri, a sburat cu un pilot italian, de-asupra orașului Praga, pentru a lua fotografii pentru filmuri.

Aparatul de zburat fu urma unui defect de motor a căzut la pământ în dreptul podului peste Moldva. James a murit îndată, iar pilotul zace greu bolnav într'un spital.

Situația în Rusia.

Stocholm 17. Refugiații ruși povestesc că toți comisarii poporului din Rusia sunt provăzuți cu acte false, pentru ca la caz de nevoie să poată fugi în străinătate. Documentele cele mai multe sunt de origine portugheză și spaniolă având toate sigilele forurilor competente.

Ministerul instrucțiunii și al cultelor școala superioară de arhitectură din București.

PUBLICAȚIUNE.

pentru concursul de admitere în școala de arhitectură.

La această școală sunt vacante 3 burse, a câte 40 lei lunar.

Pentru admiterea în anul I pregătitor, se publică concurs pentru ziua de 1 Octombrie 1919.

Concursul se va ține în localul școalei de arhitectură, în București, strada Brezoianu No. 12.

Primii 3 candidați, reușiți la concursul de intrare, vor beneficia de bursele vacante, dacă vor dovedi cu acte în regulă că sunt săraci.

Pentru a fi admis la concurs, candidatul trebuie să adreseze direcțiunii școalei, cel mai târziu până la 20 Septembrie a. c. inclusiv, o cerere însoțită de actele următoare:

1. Extractul actului de naștere, din care să se constate că are etatea între 18—23 ani;
2. Certificatul de studiu, dovedind că a absolvit cursul complet al liceului și a obținut diploma de capacitate;
3. Certificatul de bună purtare în școală;
4. Certificatul de paupertate, liberat de administrația financiară a locului de reședință a părinților candidatului, dacă dânsul aspiră la bursă. În cazul când părinții candidatului nu mai sunt în viață, se va prezenta certificatul pentru candidat însuși.

Concursul va consta din două feluri de probe: scrise și orale.

Concursul în scris va cuprinde:

1. O probă de aritmetică, algebră sau trigonometrie (o problemă pentru care se va acorda două ore);
2. O probă de desen după model grafic (un desen de ornament pentru care se va acorda trei ore).
3. O probă de geometrie descriptivă (o problemă, cuprinzând și un desen liniar geometric, pentru care se va acorda două ore);
4. O probă de desen după model de platură (pentru care se va acorda trei ore).

Probele scrise, vor avea loc în două zile consecutive și în ordinea sus indicată, făcându-se o probă dimineața și una după amiază.

În ziua următoare, juriul examinator va clasa probele scrise, cari vor fi eliminatorii.

Concursul oral va cuprinde:

1. Interogațiuni din aritmetică rațională, algebră, geometrie plană și în spațiu, trigonometrie plană, geometrie descriptivă și geometrie analitică, după programul liceal;
2. Interogațiuni de fizică și chimie, cu deosebită atenție asupra chimiei anorganice (după programul liceal).

Extras din regulamentul Școalei, sancționat cu Inaltul Decret Regal No. 3691 din 6 August 1912 și promulgat prin „Monitorul Oficial” No. 142 din 27 Septembrie 1912.

ART. 1. — Școala superioară de arhitectură are menirea să pregătească arhitecții necesari serviciilor publice și pe cei ce se vor ocupa cu profesiunea liberă de arhitect, dându-le toate cunoștințele teoretice și practice necesare, atât din punctul de vedere tehnic, cât și din cel artistic, pentru practicarea acestei profesii.

ART. 2. — Școala este pusă sub autoritatea Ministerului Instrucțiunii și al Cultelor. Organizarea ei este regulată prin dispozițiunile Art. XII (Cap. VII) din legea asupra învățământului din 5 Aprilie 1900.

ART. 3. — Școala se împarte în două secțiuni: a) secțiunea pregătitoare și b) secțiunea de arhitectură.

ART. 4. — Durata studiilor în secțiunea pregătitoare va fi de doi ani; iar în secțiunea de arhitectură va fi de trei ani.

ART. 21, alin I. — Diploma de arhitect se liberează de Ministerul Instrucțiunii și al Cultelor, în numele M. S. Regelui. Ea poartă semnătura Ministrului, sigiliul Ministerului, semnătura Directorului școalei și sigiliul școalei și semnătura arhitectului.

București, Iulie 1919.

No. Mi 311 Direcțiunea.

Ministerul instrucțiunii publice școala superioară de arhitectură din București.

PUBLICAȚIUNE.

pentru concursul de admitere în Secțiunea Conducătorilor-desemnatori.

Pentru admiterea în anul I al Secțiunii Conducătorilor-desemnatori se publică concurs pentru ziua de 1 Octombrie 1919.

Concursul se va ține în localul școalei de arhitectură, în București, str. Brezoianu nrul 12.

Pentru a fi admis la concurs, candidatul trebuie să adreseze direcțiunii școalei, cel mai târziu până la 20 Septembrie a. c. inclusiv, o cerere însoțită de actele următoare:

1. Extractul actului de naștere, constând că are etatea între 15—23 ani;
2. Certificatul de capacitate, dovedind că a absolvat gimnaziul sau cursul inferior liceal.
3. Certificatul de bună purtare în școală.

Concursul va consta din două feluri de probe: scrise și orale.

Concursul în scris va cuprinde:

1. O probă de aritmetică, după programul cursului inferior liceal (o problemă pentru care se va acorda o oră).
2. O probă de desen după model grafic (un desen de ornament pentru care se va acorda două ore).
3. O probă de geometrie după programul cursului inferior liceal (o problemă, cuprinzând și un desen liniar geometric, pentru care se va acorda o oră).
4. O probă de desen după model de glatură (pentru care se va acorda două ore).

Probele scrise, vor avea loc în două zile consecutive și în ordinea sus indicată, făcându-se o probă dimineața și una după amiază.

Concursul oral va cuprinde interogațiuni din aritmetică, algebră și geometrie, după programul cursului inferior liceal.

Extras din regulamentul Secțiunii de Conducători-desemnatori, sancționat prin Inaltul Decret Regal cu nr. 3691 din 6 August 1912 și publicat prin „Monitorul Oficial” nr. 142 din 27 Septembrie 1912.

ART. 31. — Secțiunea de Conducători-desemnatori, alipită școalei superioare de arhitectură, este menită să pregătească conducătorii de lucrări și desemnatori, apți a fi întrebuințați în birourile de Arhitectură și pe Șantier.

ART. 33. — Cursurile Secțiunii de Conducători durează trei ani; ele cuprind învățământul teoretic și lucrările practice.

ART. 38. — Diploma de Conducător-desemnator se liberează de ministerul instrucțiunii și al cultelor, în numele M. S. Regelui. Ea poartă semnătura ministrului, sigiliul ministrului, semnătura directorului școalei, sigiliul școalei și semnătura Conducătorului.

București, Iulie 1919.

Mi 312 DIRECȚIUNEA.

CONCURS

de primire în institutul orbilor din Cluj.

Au devenit vacante 17 locuri fundamentale și 8 gratuite, unde se primesc acei copii orbi, între 7—14 ani, cari afară de orbire altă scădere trupească ori suflarească nu au. Aceștia vor primi vipt și evartir gratuit în institut.

Se vor primi apoi în institut 10 bărbați orbi, cari în urma războiului au devenit orbi, cari apoi vor fi instruiți la meserii. Aceștia vor primi cost în institut, locuință însă nu.

La rugarea de primire a se aclude:

1. Atestat de naștere, ori botez.
2. Atestat medical.
3. Atestat de revaccinare.
4. Conspect oficios despre starea familiară și materială cari sunt a se procura dela direcțiunea institutului.

Terminul ultim pentru concurs e 20 August 1919.

Rugările de primire sunt a se adresa către comitetul de supraveghiere și sunt a se naînța prin direcțiunea institutului.

Cei primiți sunt datori a se prezenta la institut din 1—3 Septembrie 1919.

Cluj, la 14 August 1919.

Co 328 Comitetul de supraveghiere.

AVIZ.

Cercul de recrutare Arad, Timișoara, Lugoj și Caransebeș s'au înființat și și-au început activitatea.

Subofițerii de naționalitate română, sârbă, slovacă și polonă cari au servit ca reangajați în armata Austro-Ungară și doresc a se reangaja la un corp de trupă (serviciu) de pe teritoriul Diviziei 19 (în Banat), se vor prezenta imediat la unul din susnumitele cercuri de recrutare.

Pentru comandantul corpului VII de armată general de Brigadă:

Co 239

Domașnianu.

„PATRIA”

în Timișoara, str. Șârbească (Szerb u.) nr. 2.

Societatea se ocupă cu toffelul de cumpărări și vânzări, export și import de articoli comerciali și de alimentație precum și cu afaceri de comisiuni.

Timișoara, 4 August 1919.

Pa 321—3

Direcțiunea.

Direcțiunea centrală C. F. R. Sibiu.

Modalitatea de eliberare și valabilare a carnetelor de călătorie cu preț redus.

Constatănd din partea publicului oarecare neregule la valabilarea carnetelor de călătorie cu preț redus dispunem în privința următoarelor:

Cei care nu au carnetele și numai acum voiesc să primească își vor înainta Direcțiunii Centrale C. F. R. Sibiu serviciul personalului cererea în chestie alăturând adeverința autorității competente, că respectivul îndeplinește serviciul de stat, deci îi compete reducere de 60 proc.

Cererea va fi timbrată în regulă. După ce de prezent carnete tipărite nu avem, legitimațiile acestea se vor elibera pe anul 1919 numai pe o jumătate coală hârtie. Costul eliberării este 3 lei care sumă se va plăti odată cu înaintarea petiției în bani numerari și nu în timbre.

Cei cari posed carnetele eliberate de autoritățile Mav. le vor înainta Direcțiunii centrale cfr. și în cazul când acelea ar fi valabilate pe acest an de autoritățile ungurești căci fără viza Direcțiunii Centrale cfr. nu sunt valabile. În acest scop vor proceda ca și cei mai sus amintiți, adică vor înainta cerere timbrată alăturând adeverința că sunt în serviciu de stat și 2 lei taxa de valabilare în bani.

Cei cari voiesc ca carnetele lor să fie trimise la adresa lor prin poștă, vor alătura bani sau timbrele necesare pentru expediția poștală recomandată.

Carnetele acestea deocamdată sunt valabile numai pe teritoriul ocupat din Transilvania. Dispozițiunile noi vor fi publicate la timp.

Toate cererile sau carnetele care nu vor fi înaintate conformându-se la cele mai de sus se vor respinge fără a se lua în considerare.

Cei cari au înaintat carnetele neconformându-se acestor dispozițiuni, vor îndeplini ulterior cerințele mai de sus căci în caz contrar carnetele vor fi reținute la Direcțiunea Centrală.

Di 300—3

Down solid, aut. imediat camera mobilata. — Adresa vizier sub „M. F.” E. 331

ANUNȚ.

Primim spre fabricare **aliaje de fier**, (fără turnat) dacă se cere cu prestarea după desen sau model. Di 310—5

Uzinele de fer ale statului Hunedoara.

STEAGURI NAȚIONALE

SE AFLĂ DE VÂNZARE ÎN DIFERITE MĂRIMI LA :

LIBRĂRIA „CONCORDIA” STR. DEÁK-FERENC NUMĂRUL 39.

— — La comande mai mari se dă rabat. — — Ru 293